

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:
celo leto skupaj naprej . . . K 50—
pol leta 25—
četrt leta 13—
na mesec 4-50

za Nemčijo:
celo leto naprej K 55—
za Ameriko in vse druge dežele:
celo leto naprej K 60—

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna.
Upravištvu (spodaj, dvorišče levo). Knaflova ulica št. 5, telefon št. 85.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok, ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vln, dvakrat po 11 vln, trikrat po 10 v. Poslano (enak prostor) 30 vln, parte in zahvale (enak prostor) 20 vln. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljejo naročila vnaprej po makaznet.
Na samo pisane naročbe brez poslatve denarja se ne moremo nikakor ozirati.
„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 48— četrt leta 12—
pol leta 24— na mesec 4—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflova ulica št. 5 (v L. nadstr. levo), telefon št. 34.

Zasedanje finančnega odseka.

Dunaj, 10. sept.

Prva seja finančnega odseka je potekla razmeroma mirno in brez posebnih senzacij. Udeležba od strani odsekovih članov je bila velika. Vredne stranke so se zbrale skoraj polnoštevilno, a tudi opozicija je bila dobro zastopana. Pozornost je vzbudilo, ko je prišel v odsekovo dvorano tudi bolni češki poslanec dr. Körner. Slovenska opozicija se je postavila na stališče, da odsek ne more sklepati o novih davčnih zakonih, dokler ne izrazi svojega mnenja o njih plenum poslanske zbornice. Vendar pa so postopale opozicijske stranke zelo koncilijantno in se omejevale na demonstrativni predlog, ki ga je postavil češki poslanec Funk, naj se zasedanje finančnega odseka odgodi, dokler ne zavzame svojega stališča do davčnih predlogov zbornice sama. Nemški poslanci so imeli še tik pred začetkom seje posvetovanje z ministrskim predsednikom baronom Hussarekom, kateremu je prisostvoval tudi finančni minister baron Wimmer. A tudi na tej zadnji konferenci se ni posrečilo potolažiti nemške opozicijske frakcije in tako so člani finančnega odseka doživeli na seji kuriozum, da je obstruiral proti »državnim potrebščinam« ravno predsednik onih krogov, ki so vedno klicali po višicah za slovenske »vlekdajalce«. Poslanec Teufel je namreč predlagal, naj se odsekova seja zaključi in odsek tako dolgo odgodi, da bo predložila vlada popolnoma nov finančni načrt in se zavežala, da odpusti iz vojaške službe vsaj 600.000 mož iz starejših letnikov in iz kategorije manj sposobnih. Odsek je sprejel v današnji seji davke na sampa-njec. Za predlog so glasovali tudi nemški socialni demokrati, ker spada ta davek med davke na luksuzne predmete. Več kot dvajseto pa je, ali bodo glasovali tudi za one davčne predloge, ki obremenjujejo predvsem široke sloje prebivalstva. Zato se vladni krogi zelo motijo, ako iz piteka današnje seje sklepajo, da bodo sprejeti v odseku tudi davčni načrti.

Iz sejnega poročila prinašamo:

Sejo je otvoril ob 4. popoldne odsekov predsednik poslanec Löwenstein, ki je apeliral na navzoče, naj kolikor mogoče hitro rešijo predložene davčne predloge.

Poslanec Jarc je predlagal, naj se dnevni red v toliko spremeni, da bo razpravljaj odsek najprej o povišanju krušnih cen. Ko je postavil se poslanec Teufel svoj obstruirajoči predlog, se je oglasil k besedi ministrski predsednik baron Hussarek, ki je izjavjal, da zasleduje vlada s svojo davčno zakonodajo predvsem cilj, pokriti tekoči deficit 1-9 milijarde kron. Rešitev velikega finančnega načrta in definitivna ureditev državnega gospodarstva bosta mogoči šele po vojni. To pa je treba pripravljati že sedaj, zato bo vlada predložila novo vrsto davčnih zakonov, ko bodo sprejeti ti, ki so sedaj v razpravi. Baron Hussarek je apeliral na vse odsekovne člane, brez razlike narodnosti in stranke, naj se stvarno udeležujejo odsekovega dela.

Po govoru ministrskega predsednika barona Hussareka se je razvila daljša debata, v katero je posegel tudi finančni minister baron Wimmer, ki se je izrekel proti predlogom slovenske opozicije in poslance Teufila. Poslanec Funk je v imenu Čehov in Jugoslovancev predlagal, da prekine odsek zborovanja, dokler se ne sestane poslanska zbornica. Njegov predlog, kakor tudi predlogi poslancev Jarca in Teufila, so bili odklonjeni. Predlog poslance Teufila o odpuštvu 600.000 mož manj sposobnih je bil odkazan finančnemu odseku. Nato je bil sprejet zakonski načrt o davku na penec vina. Prihodnja seja bo jutri. Na dnevnem redu je razprava o davku na premož.

Parlamentarne vesti.

Posvetovanja slovanskih poslancev.

Dunaj, 10. septembra. Danes dopoldne je imelo predsedstvo Češkega Svaza sejo, na kateri so med drugim sklenili, da interverirajo pri prehranjevalnem ministru Paulu zaradi prepovedi prometa z nahrbtniki. Po seji se je vršilo skupno posvetovanje čeških, jugoslovanskih in opozicijskih poljskih zastopnikov. Določila se je taktika za skupno postopanje v predstojem parlamentarnem delovanju, zlasti pri sejah finančnega odseka.

Poslanec Einspinner se umakne iz političnega življenja.

Dunaj, 10. septembra. »Parlament-Korrespondenz« poroča, da poslanec Einspinner, ki je zastopal predvsem interese nemških obrtnikov, vsled intrig, ki so se kovalje proti njemu v krogih alpsko-nemških Volksratov, po razpustu državnega zbora ne bo več kandidiral. Umakniti se namerava povsem iz političnega življenja.

Poslanec Mastalka ne odstopi.

Dunaj, 10. septembra. Poslanec Mastalka je sporočil predsedniku zbornice dr. Grossu, da umika svoječasno odpuved državnoborskega mandata. Pač pa vstraja na odstopu kot član komisije za držav. dolgove. Njegov namestnik v tej komisiji je poslanec Seitz.

Odsek za vojno gospodarstvo.

Dunaj, 10. septembra. Vojno-gospodarski odsek je nadaljeval debato o preskrbi ljudstva z obliko. Poslanci so zahtevali, naj prevzame država vsaj vse pravne stroške uradne akcije za preskrbo z obliko in prispeva iz državnih sredstev k nabavnim stroškom za srednje in nižje sloje. Vlada naj stopi v zvezo z vojaško upravo, da pridobi za civilne potrebe one zaloge vojaških oblik, ki so za vojne potrebščine nesposobne.

Poljski klub za nove davke.

Krakov, 10. septembra. Parlamentarna komisija Poljskega kluba je imela včeraj tukaj pod predsedstvom poslanca dr. Tertila sejo, v kateri je sklenila, da bodo glasovali Poljaki v finančnem odseku za vladne davčne zakone. Stališče Poljakov v plenumu poslanske zbornice bo odvisno od tega, v koliko bo med

tem vlada izpolnila poljske zahteve. — Predsedstvo Poljskega kluba je sklicano k seji za v četrtek 12. t. m. na Dunaju.

Kriza u Hrvatskoj.

* Zagreb, 8. rujna.

Banska kriza u Hrvatskoj postaje sve zanimljivija. U znaku Czerninove ere demokratizacije, a nakon ruske revolucije, došla je na vladu koalicijska, te je tako bio proveden parlamentarni režim i u Hrvatskoj. I do nedavna živjelo se mirno. Demokratizacija omogućila je znatnu konsolidaciju prilika, u koliko je bila moguća. Ali sada je kaos, koji je nastao u monarkiji uslijed posljednjih događaja na francuskom ratištu, u vezi s bečkim osnovama o preuredjenju monarhije, te s mađjarskim zahtjevima za rekompencijaciju uslijed namjeravanog austro - poljskog rješenja, zavitalao s Hrvatskom, a time i sa njenim stranačkom - političkim orijentacijama, prva faza krize doduše je sretno prebrođena, koalicijska i ban Mihalović još su na vladi, ali nitko ne zna, što će se sutra dogoditi, za koju politiku će se odlučiti vladodržci u Pešti, a naročito u Beču, a prema tome, kako će se odrediti i koalicijska. Kriza je samo postala latentnom, ali će ponovno morati da izbije, ili nešto prije, ili nešto kasnije.

Sadnja kriza samo je jedan sukob u borbi, koja se već kroz desetljeća vodi među hrvatskom građanskom demokracijom, koju podupire seljaštvo i inteligencija, te mađjarskom feudalnom reakcijom. I što se u Hrvatskoj prilike više konsolidiraju, tim više Hrvatska dolazi u sukob s mađjarskim šovinističkim i imperijalističkim težnjama. Zato u Pešti baš kao ni u Beču ne mogu mirno gledati, kako se u Hrvatskoj sve više jača demokratski jugoslavenski pokret, — dok se u Ugarskoj plovi sve više u vode izrazite feudalno - reakcijske politike. Jasno im je, da tako dalje ne smije da ide, i jugoslavenski problem mora se nekako »riješiti«. Husarekove osnove i rješavanje austro - poljskog problema povodom nenadnog sastanka u njemačkom glavnom stanu i u Beču tako su samo uskorili krizu.

Mađjarska oligarhija hoće da »riješ« jugoslavenski problem s izravnom aneksijom Bosne i Hercegovine, a eventualno i Dalmacije Ugarskoj. S njima bi se postupalo otprilike, kako se dosada postupalo s Hrvatskom i Slavonijom. Naravno da za to »rješenje« mađjarska vlada ne može da naidje, osim kod nemoćnih frankovaca, na nikakvu potporu ni u Hrvatskoj ni u Bosni. Akcija, koja se u tu svrhu povelu u Bosni, bijedno je skrahirala. Nasuprot ovog mađjarskog stoji austrijsko rješenje jugoslavenskog problema. Beč bi htio, da se Bosna i Dalmacija združe s Hrvatskom, a preko da budu sva ta područja u realnoj uniji s Hrvatskom. Bi li se Beč uostalom htio odreći Dalmacije, jako je dvojbeno. Ne zna se također, kako bi se precizirao

državopravni odnos prema cjelokupnoj monarkiji. To bi odvisio od daljnje tijeka ratnih i političkih događaja. Ta osnova opire se jedino na šaku frankovaca u Hrvatskoj, te na Stadlerovu grupu u Bosni. U Beču i Pešti radi se na kompromisu, kako bi se cijeli problem riješio sporazumno na način, koji bi odgovarao i austrijskim i mađjarskim interesima.

I jedna i druga osnova hoće da u zametku uguši jugoslavenski pokret tako, da odijeli Slovence. Hrvate se hoće zadovoljiti sa t. zv. »hrvatskim kurzom«, što bi kod Slovenaca imalo ojačati separatističke tendence, te ih odvrati od jugoslavenske koncepcije. Oni bi se morali zmiriti sa svojim geografskim položajem među Trstom i Bečom. A u Hrvatskoj bi imao započeti t. zv. »hrvatski«, odnosno frankovački kurz s izrazitom protujugoslavenskom i protusrpskom tendencijom.

Koalicijska može u Hrvatskoj ostati na vladi samo tako dugo, dok s tim osnovama ne dodje u konflikt. Kriza u Hrvatskoj odvisi dakle samo od toga, kada će se i kako će se kušati provesti te osnove. Koalicijska je po svojoj koncepciji jugoslavenska stranka. Nastala je iz pokreta za jedinstvo Hrvata i Srba. Ali ona je ujedno pod silom prilika oportunistička, guvernementalna i unionistička stranka. Odatle sva dvojnost njene politike. Kako daleko će ići u svome oportunizmu, teško je reći. Svakako bi njena »gospodarska grupa« htjela, da se u svaku cijenu održi na vlasti. Ali ne može se poreći, da se samonijom vladavini ima zahvaliti, da su i političke i gospodarske prilike u Hrvatskoj barem onakve, kakove jesu i da koalicijska ipak s jedne strane zaštićuje jugoslavenski pokret i omogućuje njegovu konsolidaciju. Zato se i u Beču i u Pešti boje, da sa svojim osnovama o razbijanju jugoslavenskog pokreta ne natjeraju koalicijsku u opoziciju. Jer izgubi li koalicijska vlast, izgubila bi i svoj raison d'etre kao oportunistička, guvernementalna i unionistička stranka, stavila bi se kao najveća stranka otvoreno na čelo nacionalne koncentracije, te bi usprkos pritiska ev. komesarjata provela jedinstvo jugoslavenskog pokreta u monarkiji. Taj bi tada postao tako jaki faktor, s kojim će morati da računa sva svjetska politika.

Nemško-španski spor.

Budimpešta, 10. septembra. »Az Est« poroča iz Madrida, da sta imela nemški poslanik vojvoda Ratibor u španski ministrijski predsjednik Dato v San Sebastianu dvodnevnu konferenciju. Po tej konferenciji je zavladao mirno raspoloženje v časopisu. Ententi prijažno časopisje napada vlado, češ, da bi se dalo po teh konferencijah sklepati, da imajo razgovori Nemčiji prilazno smer.

Berolin, 10. septembra. »Vossische Zeitung« piše: Z ozirom na pretrane govorice o špansko - nemškem sporu, je treba poudarjati, da je pretiranje stikov med Špansko in Nemčijo izključeno.

Na Hindenburgovi črti.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berolin, 10. septembra. (K. ur.) Z apadno bojišče. Pri delnih napadih sovražnika severno Merckena in severovzhodno Yperna so ostali manjši kosi jarkov v njegovih rokah. Na obeh straneh ceste Peronne-Cambrai je Anglez nadaljeval svoje napade. Njegov glavni sunek je bil napreren na Gouzeaucourt in Epehy. Sovražnik je bil zavrnjen. Tudi zvečer z gozda pri Havrinco, urtu in južno ceste Peronne - Cambrai ponovno prodirajoči napadi sovražnika so se izjalovili. Delni napadi v holonskem gozdu in na cesti Ham - St. Quentin. Naše predpretekle noč od kanala Crozat nazaj vzete sprednje čete so imele včeraj zapadno črte Essigny-Vendeuil stik samo z neznatnimi sovražnikovi izvidnimi oddelki. Delni boji južno Oise, artiljerijsko delovanje severno Allette. Med Allette in Aisno se je artiljerijski boj proti poldnevni zopet ojačal. Ponovni, do večera večkrat se ponavljajoči sovražnikovi napadi so se razbili. Brandenburgski grenadirji so se pri svoji obrambi posebno odlikovali. Med Aisno in Veslo smo zavrnili sunek Francozov. Lastna uspešna podjetja vzhodno Reimsa, jugozapadno Paroya in ob Dolerju. — v. Ludendorff.

NEMSKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 10. septembra. (Kor. urad.) Južno od ceste Peronne - Cambrai smo zavrnili nove angleške, na obeh straneh ceste Ham - St. Quentin padelne napade Francozov.

Iz predvčerašnjim priobčene legende k uradnemu poročilu od sobote je pomotoma v tisku izostala ena rokopisna vrstica, kar je povzročilo neljubno mešanico podatkov. Dotični prvi stavek bi se bil moral glasil: Vas Langhemarcq leži približno 6 km severo - vzhodno od Yperna (ne pa: od Peronna, kakor je bilo brati pomotoma). — Vas Fins leži ob veliki cesti Peronne - Cambrai, 14 km severo - vzhodno od Peronna. Od potoka La Tortille, ki ga je navajalo poročilo od petka, je Fins proti vzhodu oddaljen kakih 5 km. Za toliko so se nemške zadnje straže oddale na tem delu fronte umaknile proti vzhodu. — Ostale tiskovne popravke si je mogel vsakdo popraviti sam.

(K današnjemu uradnemu poročilu.) Vas Merckem leži v sredi med flandrijskima mestoma Dixmude in Ypres, 11 km severno od Yperna. Torej je nasprotnik svoje napade raztegnil tudi že čez ypreški okoliš. — Vas Gouzeaucourt leži ob veliki cesti Peronne-Cambrai ter hkrati ob železnici, ki veže ta dva kraja, 15 km zračne črte južno - zapadno od Cambraija. — Vas Epehy leži ob isti železnici, 6 km južno od Gouzeaucourta. — Havrincourški gozd (Bois d'Havrincourt) se širi približno 5 km daleč južno od istoimenske vasi ob ravni cesti, ki veže Peronne z veliko cesto Bapaume-Cambrai in teče skozi Havrincourt. — Vas Holnon leži južno - vzhodno od Vermandala ali 5 km zapadno od St. Quentina. Holnonski gozd pa stoji tik zapadno od vasi in sega v neposredno okolico Vermandala. Torej stoji nasprotnik že tik pred St. Quentinom. — Vas Essigny leži ob ravni cesti Soissons - St. Quentin, 7 km južno od St. Quentina, prav toliko kilome-

LISTEK.

Poljsko slovanstvo.

Pred kratkim smo čitali, da je bil profesor Marijan Zdziechowski črtan iz vrste profesorjev Krakovskega vseučilišča, ker se nahaja v inozemstvu in je baje dobil profesorstvo na Angleskem.

Njegovo ime je tesno spojeno z največjim slovanofilskim pokretom med galickimi Poljaki. Tega pokreta ne smemo zamenjati s takozvanim »neoslavizmom«, ki se je začel okoli leta 1908. ter je med Poljaki imel pristaže zlasti na Ruskem Poljskem (Dmowski). »Slovan« struja Zdziechowskega je nekoliko starejša in je imela drug značaj.

Profesor Maryan Zdziechowski je leta 1901. v Krakovu ustanovil »Klub Slowianski«, ki je leta 1905. začel izdajati revijo »Świat Slowianski«. Ta organizacija je družila v sebi najboljše poljske poznavatelje slovanstva, izkušala je vzgajati novih, razpravljala o vseh važnih in košljivih slovanskih vprašanjih. Vendar je bil klub preveč Akademija, t. j. stal je na previsokem stališču, nego da bi mogel zaseči v šir-

še vrste prebivalstva. Ko se je na to pojavilo še »neoslavistično« gibanje, se je še jasneje videla potreba, Klub popularizirati ali pa ustanoviti novo »slovanoznalsko« društvo. Cisto slučajen, vnanji dogodek je dal povod, da se je namera uresničila. Marca meseca 1912. je prišla v Krakov hrvatska pisateljica dr. Zdenka Markovićeva iz Zagreba. Bila je sprejeta tudi v »Citálníci Zen imena Slovackega« in ob tej priliki se je posebno živo občutila potreba široko zasnovanega »Slovanskega društva«. Energično sta se v Citálníci za to zavzela prof. dr. A. Karbowiak in gospodična M. Siedlecka. Približno eno leto so trajale priprave in pogajanja z namestništvom, ministrstvom itd. Oktobra 1912. so bila končno pravila potrjena in ustanovitvena skupščina se je vršila dne 6. decembra 1912. Na tej skupščini, kjer sta predavala Zdziechowski o »potrebi in pomenu slovanske ideje na Poljskem« in dr. F. Koneczny o »slovanoznalstvu in o poljskem slovanofilstvu«, so bili v glavni odbor izvoljeni: ravnatelj R. Zawilinski kot predsednik, dr. A. Karbowiak kot podpredsednik, dr. T. S. Grabowski kot tajnik in J. Szymanski kot blagajnik. Za 1. 1914. sta bila tajnika prof. dr. Magiera in Edmund Kolodziejczyk.

Na društvenih sestankih so govorili n. pr. dr. Lenard o katoliškem shodu v

Ljubljani, Zawilinski o Poljaki na Ogrskem, Grabowski o »Poljaki v slovenski poeziji«, Kazimir Sosnowski o potovanju po Bosni, Hercegovini in Dalmaciji, Jan Grzegorzewski o Bolgariji in Macedoniji itd. Posebno vnet predavatelj je bil Edm. Kolodziejczyk, ki je — če se ne motimo — sedaj že mrtev. Dne 9. februarja 1913. je Društvo v zvezi s Klubom, Češko besedo itd. priredilo svečano Akademijo na čast Jaroslava Vrchlickega, ki so se udeležili tudi češki gostje. Tik pred vojno se je za gledališko predstavo pripravljala doimljiva drama Milana Ogrzovića »Hasan - aginica« in Ivana Vojnovića »Smrt majke Jugovidev«.

Društvo je začelo izdajati »Slovan-sko Biblioteko«; izšlo je v njej nekoliko razprav, a pripravljeno so bili tudi že prevodi beletrističnih del slovanskih (iz slovensčine je prevajal Grabowski, iz srbohrvaščine Zawilinski, Lodziniski in Lama). Društveni organ je bil »Świat Slowianski«, ki ga je izdajal »Klub Slowianski« s prof. Zdziechowskim. Z letnim semestrom 1912/13 so lektorji krakovske univerze za Društvo otvorili kurze slovanskih jezikov. Z ozirom na balkanske dogodke, ki so odpirali nova pota trgovini in zaslužku, sta največ zanimanja vzbudila kurz bolgarskih arbori-

vatski, vendar baš razvoj istih balkanskih razmer kurzum končno ni bil ugoden.

Ustanovitelj »Tovarištva« so bili uverjeni, da je treba najprej »slovanoznalstvo«, potem šele slovanofilstva. Zato so si toliko prizadevali, da bi v poljski publiki širili znanje v Slovanah. To je bil vsekakor zdrav in soliden temelj, na katerem se da sezidati dobra zgradba. Niso krakovskih slovanofilov vodile nikake sanje, ampak gojili so Slovanstvo, ker so vedeli, da s tem najboljše čuva čisto konkretne poljske interese. Šal so njih sosede razen na severozapadu sami Slovani, a ideja politična je kakor novec, ki mora imeti kurz za granico (v inozemstvu), če nečemo, da nastane bankrot v deželi. »Bili smo silni, kadar smo živo sodelovali v zadevah svojih sosedov, a padli smo, kadar je poljska politika nehala sodelovati v dogodkih, tičočih se naših pobratimskih narodov! Tako je pisal urednik »Świata« F. Koneczny. Bilo je to poljsko slovanofilstvo, ki se je zavedalo, da se slovanska ideja obrne proti

V svoji brošuri »Slowianoznawstwo a slowianofilstwo« (str. 9) trdi F. Koneczny, da so svoj čas Poljaki iz same ignorance glasovali v parlamentu za nemški deželno-šolski inspektorat na Kranjskem.

Poljakom, ako se je ne lotijo oni sami. Zato so hoteli Poljaki to idejo voditi in biti takorekoč ne gospodarji. Sploh je razmerje Poljakov do slovanske misli drugo nego je razmerje manjših slovanskih narodov do nje. Poljaki so se čutili dovolj močne, da z Rusi tekmujejo v vodstvu Slovanstva, da oni predstavljajo takorekoč njegovo idejo; seveda so vsled tega prišli v nasprotje z rusko pravoslavno slovansko idejo. Ni nadalje res, da bi Poljaki v svoji zgodovini ne imeli slovanskih momentov; obratno ni slavnega Poljaka, ki bi ne bil slovanofil. Mi na žalost poznamo Poljake le iz za zadnjih petdesetih let, odkar se je velik del njihove inteligence po zadnji brezuspešni vstaji proti Rusiji vdal popolnemu oportunizmu ter vzel vso idejnost iz svojih računov. Narod pa, ki izključuje idejnost iz svojih težej, pravzaprav sploh nima težej, ampak živi le od trenutka do trenutka v dnarskem delu.

Poljski narod se je probujal v novo zavest že pred vojno in se vrača sedaj na bele ceste svoje nekdajne velike zgodovine, kjer se mu svetli velik cilj svobode sredi med ostalimi slovanskimi narodi.

Dr. Fr. I.

trov merjeno po najkrajši črti, proti severovzhodu oddaljena od Crozaškega pretoka. — Trg Venduill leži ob veliki cesti La Fère - St. Quentin, 7 km severno od La Fère, ki je menda še v nemških rokah. — Vas Paroy leži ob severnem bregu pretoka, ki veže reki Marne in Rena, tik nemško - loresne meje, severo - vzhodno od Lunévila. — Deller se imenuje redica, ki izvira severo - vzhodno od Masmünstra v Vogezih in se severno od Mühlhauasa izliva v alpsko reko Ill.

Dunaj, 10. septembra. Francosko vrhovno armadno vodstvo namerava najbrže izvršiti prihodnji veliki udarec na Flandrijskem, in sicer s starim ciljem, da iztrga Nemcem oporišča podmorjskih čolnov. Močno premikanja čet z juga na sever proti frontu La Bassée - Armentières - Ypres-Dixmuiden - Mieuport naznanjajo skorajšnji pričetek napadov. Med Scarpo in Oise poteka bojnica fronta sedaj od Arleuxa severno od Douaia preko Havrincourta jugo - vzhodno od Cambraia, čez Ephechy ob železnici Péronne - Cambrai, zapadno od St. Quentin preko Vermande - Essignya, Venduilla na La Fère. Branitelji stoji med Cambraiem in St. Quentinom, torej na zapadnem bregu Somme, za dolino Somme, ki jo rabi za kritja. Angleži so izvršili dosedaj samo delne napade. Nemško umikanje je obično motilo koncept ententnega vodstva. Sedaj stoji entente armade pred novo situacijo, ter bodo rabile mnogo časa, da se pripravijo na ta novi položaj. Nemci bodo izrabili pridobljeni čas za ojačanje obrambe.

Kodanj, 10. septembra. V visoko stoječih londonskih krogih zatrjujejo, da ima angleški generalni štab beležiti pri zadnjih operacijah velik neuspeh ter se namigava, da bo maršal Haig morda v kratkem že zaprosil za svoj odpušt.

London, 9. septembra. Koresp. urad.) Lord Milner je odgovoril nekemu ameriško-poročevalcu, ki mu je povedal, da so gotovi ameriški krogi mnenja, da vsled uspehov na zapadni fronti ni treba več tako hitro prevažati ameriških čet v Evropo, tako - le: Zdi se mi, da dokazuje morala naših zadnjih uspehov ravno nasprotno. Gotovo ne bomo zmagali, če mislimo, da smemo popustiti v našem prizadevanju. To velja za vse zaveznike narode. Ameriška sila more, pa naj bo še tako velika, primesti odločitev samo, če se pridruži silam evropskih zaveznikov, ne pa če stopi na njih mesto. Z vojaškega stališča ne pomenijo uspehi nič, če jih ne izrabimo. Da žanjemo te uspehe, ne smemo pustiti sovražniku miru.

Curij, 10. septembra. »Humanite« baje piše, da so francoske rezerve popolnoma izčrpane. Foch je baje naznanil Amerikancem, da je nadaljevanje ofenzive v dosedanjem stilu odvisno samo od njih.

Bern, 10. septembra. Iz nekega vojaškega članka v »Journalu« izhaja, da Francozi ne upajo več na nadaljne uspehe tankov. Tudi je upoštevati, da je Hindenburgova črta silajno obrambno omrežje z mnogimi zaporednimi obrambnimi črtami. Med francoskimi sunki leta 1917. se je izkazalo, da ta črta ni enostavna utrdba, marveč naravnost ogromna trdnjava. Tudi največji topovi proti tem pozicijam ne opravijo ničesar. Vse utrdbe so v železu in jeklu. Take pozicije v moderni vojni še niso izgubile svoje vrednosti. Ovre, ki jih bodo morali zavezniški premagati, so velikanske.

London, 9. septembra. Koresp. urad.) Kakor izve Reuters, napadajo Angleži med Scarpo in Oise Gouzeaucourt. Francozi stoji sedaj 4 milje pred St. Quentinom. Francoske konjeniške patrulje nastopajo v bližini Lazaira.

Zeneva, 9. septembra. »Journal de Geneve« poroča uradno iz Pariza: Tekom ofenzive od 15. julija do 31. avgusta so zavezniki vojske vjele 128.306 mož, med njimi 2674 častnikov ter vpleleni 2069 topov, 1734 minometov, 13.783 strojnih pušk ter mnogo municije, živil in raznovrstnega materiala. — Neka druga vest pravi: Splošna bilanca plena od 15. julija naprej je zelo zanimiva in podučna. Ona kaže sliko dragocenega lova. V šest tednih boja so vjele zavezniški toliko ljudi, kakor bi jih zadostovalo za 13 divizij. Pri tem niso vračnani mrtvi in ranjeni. Število vplelenih strojnih pušk odgovarja eni strojni puški na 10 ljudi. Število vplelenih topov odgovarja petini onega topništva, kar ga je imela Francoska, ko je leta 1914. vstopila v vojno.

Curij, 10. septembra. »Temps« razpravlja o položaju, ki je nastal vsled umika nemških armad na Hindenburgovo črto ter poudarja, da se sedaj pričinja doba najhujših bojov.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

9. septembra zjutraj. Danes so nasledujoče čete na več točkah fronte napredovale. Severno od Somme so zavzele vasi Estrailles in Raupy. Onstran kanala Crozat so naše čete zasedle kraje Claestres Montescourt, Lizeroles in Remigny. Naše prednje čete so zasedle višino 113 ter kolodvor v Essignya. Nadalje so zavzele višino 117. Severno od Oise smo zasedli Lies in gozd severo - vzhodno od tam. Ob Oisi smo istočasno napredovali ter se ustali na kolodvoru Servais. Razširili smo tudi svoje pozicije v pokrajini severno od Lafauxa ter med Aisno in Veslo.

AMERIŠKO URADNO POROČILO.

9. septembra. V Wöru smo zavrnili sovražno patruljo, ki je bila napadla neki naš prednji oddelk. Z ostale fronte ni ničesar poročati.

150 nemških podmornikov potopljenih.

Berolin, 9. septembra. Angleška admiraliteta razglasi, da je bilo dosedaj 150 nemških podmorskih čolnov potopljenih. — Nasproti temu se z nemške strani poudarja, da je vsled naraščajočega števila podmornikov vedno računati z večjimi izgubami. Glavno je, da se na Nemškem izdejuje sproti več podmornikov, nego jih more sovražnik potopiti.

Z italijanske fronte.

NAŠE URADNO POROČILO.

Dunaj, 10. septembra. (Kor. ur.) Na številnih mestih italijanske fronte je oživel na obeh straneh izvidno delovanje. — Seč generalnega štaba.

Italijanska meja zopet zaprta. Iz Chiassa 10. septembra. Italijanska meja je bila zopet zaprta.

Pred velikimi italijanskimi napadi. Iz vojaškega razmotrivanja 10. septembra. Na jugo - zapadni fronti se množe znaki bližnjih velikih italijanskih napadov.

Pred italijansko ofenzivo v Makedoniji. Iz Lugana 10. septembra. »Secolo« poroča iz Soluna, da je imel poveljnik italijanskih čet v Makedoniji general Mondelli povodno razdeljevanja odlikovanj na svoje čete nagovor, v katerem jih je vzpodbujal k vztrajnosti kljub vsem težkostem. Delovanje v Makedoniji je izredno vrednost. Nemške fronte čete so skoro popolnoma odšle. Moralno kakor materialno so Italijani visoko nad Bolgari in zato je prišel čas, ko naj se opusti defenziva in se želi energičnega pohoda proti sovražniku.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

9. septembra. Včeraj je bilo bojno delovanje na vsaj fronti zmerno. Severno Chiese je pogoltna ena naših patrulj malo sovražno stražo v beg in se polastila njenega orožja. Med Gardskim jezerom in Lagarinsko dolino ljute artiljerijske salve, pogostoma na hribu Cornu. V Vallarsi je bil sovražen nenaden napadalni poskus zadušen krvavo z našim ognjem in z jurišajočimi oddelki. Oddelki so zasledovali nato sovražnika in mu prizadeli izgube. Na zapadni pokrajini Grappe je ognel naših pušk pregan številne sovražne izvidne oddelke.

Zarota v Rusiji.

Dunaj, 11. septembra. Iz Kijeva poročajo: Bivši justični minister Ščeglovitov, notranji minister Hvostov, policijski ravnatelj Bileckij, višji duhovnik Vostorogov in atentatorica Dora Kaplan so bili v Moskvi ustreljeni.

Moskva, 9. septembra. (Koresp. urad.) Po izdaju dekreta o terorju je bilo v Moskvi baje usmrčenih kakih 2000 oseb. V Petrogradu je bilo baje usmrčenih še več ljudi. Iz provincij prihajajo lakonične brzojavke, kakor: »Nižnji Novgorod se trese« ali »V Tuli zelo resno«. Istočasno narašča 70 socialnih revolucionarjev, ki so bili pripravi atentate na boljševske voditelje. Časopisje opravičuje aretacije angleških in francoskih zastopnikov s tem, da niso priznali sovjetske vlade in sovjetske republike, vsled česar je prenehala njih imuniteta. Časopisje se norčuje iz angleških in francoskih protestnih not ter pravi, da obe državi še vedno ne moreta prenehati lagati. Socialisti in manjševski so protestirali pri sovjetski vladi proti terorju.

Moskva, 7. septembra. Za 25. september je bil sklican kongres organizacij, ki pripadajo dosedaj k socialnim revolucionarjem leve.

Petrograd, 7. septembra. (Kor. urad.) Poroča se, da se pripravljajo v Nižnem Novgorodu koncentracijsko taborišče za 5000 oseb, ki naj služijo kot tali proti vstajam Bele garde.

Moskva, 7. septembra. (Koresp. urad.) Izredna komisija je aretirala moskovski estonski komit. Ta komit je bil sestavljen iz zastopnikov vseh strank, demokratske stranke, estonske kmečke zveze in estonskih manjševikov ter je bil sestavljen začasno vlado Estonske, ki je poslala svoje zastopnike na Francosko in na Anglesko ter stopila v ožek stik z angleškim poslanikom Lokhartom, od katerega je dobil zagotovilo, da bo ententa podpirala vstajo Estoncev proti vladi sovjetrov.

ODGOVOR BOLJŠEVIKOV ANGLIJI IN FRANCJI.

Moskva, 7. septembra. (Koresp. urad.) »Izvestija« priobčuje to - le izjavo, ki jo je oddal Čičerin na noto angleške in francoske vlade:

Oni čas, ko se je vlada ruske sovjetske republike pogajala z vladama Anglije in Francoske o izmenitvi diplomatskih zastopnikov ter vojaških in civilnih oseb sploh, se je izkazalo, da so izrabljali diplomatski in vojaški zastopniki Anglije in Francoske svoja mesta za organiziranje zarot na ozemlju sovjetske republike, katere zarote so imele nameno, polastiti se s podkupovanjem in agitacijo med četami sovjeta ljudskih komisarjev ter razstreliti mostove, skladišča živil in vlake. Podatki, ki so vladi na razpolago in so bili deloma že objavljeni, dokazujejo z gotovostjo dejstvo, da se stekajo niti zarote v rokah šefa angleške misije Lokharta in njegovih agentov. Pod takimi okolišninami sovjetski vladi ni mogoče pripustiti, da bi imele osebe, ki so prišle v Rusijo kot diplomatski in vojaški zastopniki, a so se v resnici postavili na stališče zarotnikov proti vladi dežele, svobodo gibanja ter je vlada sovjetske republike primorana, braniti samo sebe. Vsi internirani zastopniki angleške in francoske buržoazije, med katerimi ni nobenega delavca, se bodo nemudoma izpustili, kakor hitro ruski državljani na Angleskem in Francoskem in v okupacijskem rajonu zavezniških čet in Čeho - Slovkov ne bodo več izpostavljani represalijam in zasledovanju. Angleskim in francoskim državljanom bo dana možnost, zapustiti takoj deželo, kakor hitro bo dana ruskim državljanom na Angleskem in Francoskem ista možnost. Francoskim vojakom se bo priznalo isto, kakor hitro bodo ruski vojski s sodelovanjem mednarodnega in ruskega Rdečega križa poslani nazaj iz Francoske. Istočasno bodo dobili možnost vrniti se v domovino diplomatski zastopniki te in one stranke, med njimi tudi glava zarotnikov Lokhart. Obenem, ko je vlada sovjetske republike sprejela tak sklep, smo dobili od angleške vlade brezlično poročilo o aretaciji Litvinova. Ta okolnost nam je služila kot nov dokaz, da je naša bojazen popolnoma upravičena, ko smo se branili dovoliti, da bi se Lokhart in njegovi sodelavci odpravili iz Rusije, predno bi se odpravil Litvinov iz Anglije. V istočasno dospeli brezlični brzojavki francoske vlade grozita v slučaju, da bodo angleški in francoski državljani še nadalje zaprti v Rusiji z individualnimi represalijami proti oddelkom boljševikov, ki jih bodo dobili v roke. Ta okolnost za nas ni nova, ker se vrše take represalije tudi sedaj v okupacijskem rajonu antentnih držav. Ostanemo pri svojem prejšnjem predlogu ter bomo prenehali z represalijami v slučaju, da prenehajo represalije ententnih držav. Ponavljamo, da zadevalo naše varnostne odredbe izključno angleško in francosko buržoazijo in da se ne dotikajo nobenega delavca.

Ruska fronta.

Tokio, 2. septembra. (Koresp. urad.) Uradno se poroča: Dne 29. avgusta je napadla japonska konjenica pri Krasnojarsku sovražne transporte, ki so šli v spremstvu 500 mož pehote in več topov ob Ussurju nazvgor ter je razpršila sovražnika. Sovražnikove izgube so velike. Japonci so imeli dva ranjena.

Tokio, 2. septembra. (Koresp. urad.) Poluradno se poroča: Semeljev oddelk je došel do reke Onon. Sovražnik je pustil na bojišču 600 voz ter se je umaknil na sever.

Kodanj, 10. septembra. Veliki kontingenti belgijskih čet so dospeli v Murman. Amsterdam, 9. septembra. »Times« izvedo iz Vladivostoka: V petek so vkorakale čete generala Kalinkova in oddelki japonskih čet v Habarovsk, ki ležijo kakih 400 milj severno od Vladivostoka. Sloviti most preko Amurja je neposkodoval. Mnogo lokomotiv je bilo vpletenih.

Moskva, 8. septembra. Glasom poročili iz Astrahana, so poslali Angleži iz Bagdada nova ojačenja v Baku.

Curij, 10. septembra. »Journal de Geneve« opozarja, da je vzhodna akcija entente popolnoma ponesrečena, če ne bo imela uspeha pred zimo.

Diplomatična pogajanja z Ukrajino in boljševiki.

Kijev, 9. septembra. Na predlog ruske mirovne delegacije se vrši 10. t. m. po daljšem presledku nova plenarna seja rusko-ukrajinske mirovne konference. Gre za neko mejno vprašanje vsled priznanja donskega ozemlja s strani Ukrajine. Stališče obeh vlad se bo preciziralo pisмено.

Kijev, 9. septembra. (Kor. ur.) Minister za trgovino in industrijo je izjavil napram zastopnikom časopisja, da pogajanja s centralnimi državami nimajo namena skleniti novo trgovinsko pogodbo, marveč da naj urede že nveljavljeno omejeno in kontingentirano izmerno blaga še za eno leto. Tudi z Rusijo se bodo vršila pogajanja za enoletno trgovinsko pogodbo. Vprašanje carinske zveze pa ne bo prišlo na razgovor.

Bern, 10. septembra. »Agence Havas« poroča: Dodatne pogodbe k brest-litovskemu miru je eksekutivni komite soglasno sprejel.

Moskva, 7. septembra. Večerna »Izvestija« pišejo v uvodniku o dodatni pogodbi k brest-litovskemu miru: Diplomacija sovjetrov je doživela veliko zmago. Dobili smo zopet teritorij, ki je štirikrat večji kakor Alzacija Lorena. Pod izredno ugodnimi pogoji se rešujejo naše denarne obveznosti. Pogodba priznava nacionaliziranje nemških podjetij v Rusiji. Pogodba anulira posojila ter nas oprošča plačevanja kakršnihkoli izgub, ki so jih imeli nemški državljani med vojno. Za vse to plačamo samo pet milijard mark, kar je malenkostna svota napram našemu letnemu proračunu 1500 milijonov. Teh pet milijard nalkakor ni vojna kontribucija, marveč le plačilo za nemška industrijska podjetja in za naša posojila ter tvorijo zelo cen odkup. Pogodba odpira tudi pot za izmeno blaga med obema državama. Oproščajo se nam roke za boj proti Anglezem, Čehom in Japoncem.

Politične vesti.

— Nadomestilo za delegacije. Kakor poročajo z Dunaja, so govorili na komerzu nemških žurnalistov poleg grofa Buriana in nemškega veleposlanika Wedela tudi ministrski predsednik baron Hussarek, skupni vojni minister baron Stöger - Steiner in predsednik polsanske zbornice dr. Gross. Vidi se, da so se gospodje med vojno vendarle nekaj naučili: vporabe nadomestil. Delegacije bi morale postati neprijetne, če bi se enkrat sestale. Zato je bolje, da ne kličeš vraga. Čemu tudi, ko pa so na razpolago tako lepa in udobna nadomestila: enkrat dunajski špijsburgari, drugi madžarska judovska in plemiška oligarhija in zdaj zopet rajhovski žurnalisti. Sami ljudje torej, ki nimajo nikake pravice terjati od vlade odgovora, zato pa seveda tudi ne pravice kritike. Minister se ima v vsakem slučaju nadejati priznanja in odobranja. To pa je seveda prijetno in udobno, in gospodje so z uspehom tako zadovoljni, da puste po svojih trobihl danes že razglasi, da na sklicanje delegacij za enkrat ni več misliti. Kadar pa bodo čutili Burian, Spitzmüller, Stöger - Steiner potrebo po aplavzu, se bo že našlo zopet kako pripravno - nadomestilo.

— Prepoved Koroševih razglednic. Včerašnja uradna »Wiener Ztg.« priobčuje odredbo dunajske policijske direkcije, s katero se prepoveduje razprodaja in razširjenje znanih razglednic s sliko dr. Korošca.

— Ljubljanska socialistična okrajna konferenca za državo SHS. In za Narodni Svet. V nedeljo se je vršila v Ljubljani okrajna konferenca zaupnikov soc. dem. stranke, na kateri je bila sprejeta resolucija, ki pravi m. dr.: Konferenca poudarja svoje mednarodno in razredno stališče; zaradi tega želi skorajšnjo obnovitev delavske internacionale, ki bodi sestavljena iz socialistov svobodnih in enakopravnih narodov. Stojč na podlagi samoodločbe narodov, konferenca izjavlja, da hoče nemudoma delovati za dosego svobodne in demokratične jugoslovanske države SHS. Konferenca pozdravlja ustanovitev Narodnega Sveta za Cislajtanijo, ker ga smatra v sedanjih važnih dobi za potrebno institucijo naroda, ter želi, da se skoro konstituirajo Narodni odbori za vse Jugoslovane s sedežem v Zagrebu. Konferenca se strinja s stališčem izvrševalnega odbora stranke, da ne odklanja sodelovanja v Narodnem Svetu v vseh onih točkah, s katerim se strinja. — Konferenca izreka svoje simpatije ruskemu proletariatu - predvsem sodrugem Ljenninu, ter protestira proti vsem tistim, ki hočejo z nepoštenim sredstvom vreči prvo delavsko vlado.

— Nemški listi napovedujejo krizo Hussarekovega kabineta. »Vossische Ztg.« poroča, da bo Hussarekovo kabineto v najbližnjem času odstopil. Tudi v dunajskih političnih krogih se širi ta vest, češ Hussarek se je s svojimi načrti o reviziji ustave spustil predaleč in bo vsled odpora nemških in madžarskih merodajnih krogov moral izvajati konsekvence.

— Socialistična konferenca v Trstu in tržaško vprašanje. Dne 22. t. m. se vrši v Trstu skupna konferenca jugoslovanskih in italijanskih socialistov iz Avstrije, ki ima namen definitivno rešiti socialistični program glede tržaškega vprašanja. Kakor znano, so vsi socialisti za svobodno luko ter v tem pogledu gotovo ne bo nobenega nesoglasja. Drugega je z drugimi vprašanji. Večina slovenskih socialistov se zavzema za suverenost jugoslov. države nad Trstom, dočim je drugi del jugoslovanskih socialistov za samostojnost Trsta z lastnimi suverenostnimi pravicami pod mednarodno garancijo popolnoma svobodnega kulturnega in ekonomskega napredka obeh tam domačih narodov. Italijanski socialisti bodo najbrže za popolno in neomajno suverenost Trsta kot samotojne državnosti in za svobodno luko.

— Poljska ljudska stranka za Čeha in Jugoslovane. Iz Prage nam poročajo: V Tarnovu se vrši posvetovanje zaupnikov Poljske ljudske stranke, katere posl. tvorijo v drž. zbornici levo krilo Poljskega kluba. Na posvetovanju se je razpravljalo tudi o narodnem boju Čehov in Jugoslovancev ter o jugoslovansko - češko - poljskih stikih. Izrečeno so bile simpatije češkemu in jugoslovanskemu narodu ter je bilo v posebni resoluciji izraženo priznanje onemu delu češke in jugoslovanske duhovščine, ki trdno stoji v boju za narodne pravice.

— S čim se peča Hussarekovo kabineto. »Narodni Politika« poroča, da se je ministrski svet v svojih zadnjih sejah obširno pečal z vprašanjem, kdaj je razbiti besedo »böhmsch« in kdaj »čehisch«. ... Kakor je videti, so gospodje ministri že pri samem temelju nacionalnih problemov.

— Grof Karolyi o mirovnem vprašanju. Grof Karolyi je položil v odprto pismo svojim volilcem v Czelegledu svoja naziranja o mirovnem vprašanju. V tem pismu pravi v poglavitem, da je vsakdo, kdor ni za sporazumni mir, na sumu, da sploh ne mara miru. Nikdo, ki v petem vojnem letu zahteva, da se vojna še nadaljuje, dokler nismo obrčunali s svojimi nasprotniki in končni in odločni zmagi, nima pravice trditi, da je za mir. Končna vojaška zmaga je v očigled velikim našim uspehom fatamorgana ententnih državnikov, enako pa tudi za nas. Poleg tega pa se protivo to geslo tudi naši oficijalni politiki, ki stojijo na stališču sporazumnega miru.

Prvi predpogoj mirovnih možnosti je demokratiziranje države, in to ima za posledico odvrnitev od imperializma in imperialistov. Drugi predpogoj za možnost mirovnih razgovorov je ta, da se ne izročimo niti vojsko, niti gospodarstvo, niti politično takozvani srednjeevropski koncepti. Ogrska mora zahtevati svojo samostojnost in neodvisnost, kakor so jo dobili v svetovni vojni drugi narodi. Naši sovražniki vidijo v Srednji Evropi novo pripravo za vojno. Zato je treba zavzeti stališče proti poglobitvi zveze z Nemčijo, ki je prvi korak za ustvaritev Srednje Evrope. Končno pa bi morali sprejeti kot temelj miru Wilsonov mirovni program, ker bi ta program hitro dovedel do razgovorov in mogel roditi sporazumni mir. — Karolyieva izjavljanja so naletela v madžarskem časopisu na hrd odpor. »Pester Lloyd« pravi, da bi realiziranje teh nazorov »zlomilo madžarsko državo« in monarhijo. Tudi Wilsonov načrt gre za razkasanje monarhije in uničenje Nemčije. Zveza narodov, ki se snuje v ententnih državah, ima za predpogoj uničenje centralnih držav. Sele ko bo Nemčiji odvzeta Alzacija Lorena, Poljska in Slezvik, in ko bodeta madžarska država in Avstrija razbiti na kose, pride po ententnih željah zveza narodov kot stražar centralnoevropskemu grobu, iz katerega ne bo mogoče nikdar več vstajanje. Podobno napada grofa Karolyia tudi drugo madžarsko, zlasti Tiszovo časopisje ter ga zlasti junekerski »Budapesti Hirlap« naganja z bedakom.

— Grof Karolyi ne sme v Nemčijo. Iz Budimpešte poročajo, da je hotel znani ogrski pacifist grof Karolyi, kakor vsako leto, tudi letos oditi v kopališče Kissingen. Nemški generalni konzulat v Budimpešti pa mu po naročilu nemške vlade ni hotel izstaviti potnega dovoljenja.

Masaryk se vrača iz Sibirije? Iz Haaga poročajo, da se namerava Masaryk vrniti v Evropo ter postaviti organizacijo Čeho-Slovakov v ententnih deželah na novo podlago, ki je ustvarjena vsled oficijalnega priznanja Čeho-Slovakov s strani ententnih vlad. Obenem se poroča, da je prišlo med italijanskim finančnim ministrom in delegati Čehoslovaškega narodnega sveta do pogodbe, da dobe vsi v Italiji se bojujoči Čeho-Slovaki isto zavarovalno polico, kakor italijanski častniki in vojaki.

— Entente vesti o revoluciji na Bolgarskem? Iz Sofije poročajo korespondenčni urad: »Agence Havas« je razširila brzojavko, glasom katere je pričakovati na Bolgarskem revolucije in da se je revolucionarjem že posrečilo razstreliti del sofijske palače. Nočemo demantirati te smešne laži ter opozarjamo, da stanuje te dni v tej palači bavorski kralj kot gost carja Ferdinanda.

— Vesti o dalekosežnih spremembah v političnem vodstvu Nemčije. »Kölnische Zeitung«, oficijozno glasilo nemškega zunanjega urada, demantira vesti o predstojenih spremembah v nemškem političnem vodstvu, zlasti govori o demisiji državnega kanclerja Hertlinga. Pravi, da je razširjanje takih vesti opasna igra. Govorice so se širile z Dunaja.

— Finska in centralne države. Zeneva, 9. septembra. »Journal de Geneve« piše: Zavezniki zmage na zapadu očividno učinkujejo tudi na Finsko.

Več švedskih listov konstatira, da so finske simpatije napram centralnim državam močno popustile, ter svetujejo vladi v Helsinkih, da naj se drži, kakor ostale skandinavske dežele stroge nevtralnosti. Zaradi Karelije naj se Finska ne spušča v vojno. Če hoče Finska vztrajati pri svojih pravicah do te zemlje, ki niso niti neoporečne in katere prebivalstvo tudi ni skoz in skoz za odcepitev od Rusije, potem se mora Finska odreči Aalandskim otokom na korist Švedske. (»P. L.«)

— Sestanek nordijskih kraljev. »Lokalanzeiger« poroča, da se bodo koncem tega meseca sestali v Kodanju nordijski kralji.

— Mednarodni socialistični kongres. Dne 17., 18. in 19. septembra se vrši v Londonu mednarodni socialistični kongres. Ni pričakovati, da bi se na tem kongresu izpremenil memorandum o vojnih ciljih, ki je bil sestavljen na konferenci meseca februarja. Brezdvomno bodo evropski zastopniki vzeli ta memorandum za podlago, Amerikanci pa bodo najbrže prišli z drugimi predlogi. Kolikor je dosedaj znano, oficijalni socialisti iz Italije ne bodo zastopani in je tudi dvomljivo, ali bodo prišli na kongres delegati ruskih socialnih revolucionarjev, ker se mude še vedno v Skandinaviji.

— Argentinijska kupuje avstrijske ladje. Zeneva, 10. septembra. »Times« poročajo iz Buenos Airesa, da se pogajata argentinska vlada glede nakupa avstrijskih ladij, ki leže v španskih pristaniščih.

Vesti iz primorskih dežel.

Za profesorja na realni gimnaziji na Sušaku je imenovan g. Aleksander Santel, doslej profesor na hrvaškem gimnaziju v Pazinu.

»Soča«. Pred kratkim smo poročili, da začne zopet izhajati v Gorici »Soča«. Iz okrožnice, katero sta razposlala kot urednik Andrej Gabršček in kot izdajatelj dr. Fran Gabršček, posnemamo to-le: »Soča« prične izhajati zopet meseca septembra v Gorici. Uredništvo bo v Gorici in na Dunaju. Goriki Slovenci gredo zavestno in pogumno na veliko zgodovinsko delo našega vstajenja in pomajenja. Na to delo kliče »Soča« Slovence tudi »Soča«. List hoče biti veren zastopnik beguncev v tujini, spremljal jih bo v ljubljeno domacijo, bo veren tolažnik zahtev našega ljudstva, stal bo pozorno na straži pri velikem obnovnem delu na Goriskem in bo podajal čisto sliko tega dela. List bo poročal o vseh gospodarskih načrtih s strani vlade, sploh si je začetil list obsežen in raznovrsten obnovevalni program, tako da mu ne bo ostajalo časa ne prostora za visoko politiko, za svetovne dogodke, za načelne in strankanske spore in težnje. Vse to prepušča za dogleden čas ostalemu slovenskemu časopisju, ki je z malo izjemo v splošnih ciljih narodne politike edino in složno. »Goriki Slovenci« smo v tem pogledu tako zrel in zaveden del slovenskega naroda, da nam ni treba šele v »Soči« tritati prostora s samoposebe umilivimi čustvi in težnjami, ki pretresajo naše duše in družijo naša srca v eno samo veliko falango ob naši »Soči« in Vipavi, v valovitih naših Brdih in na kršnem Krašu. — Sicer pa je tudi jako težek posel, baviti se v ožjem vojnem ozemlju s perečimi političnimi vprašanji. Mi hočemo zagotoviti »Soči« trden obstanek, da bo mogla vršiti svoj gori začetni program. In ako bo mogla v začetni smeri izpolnjevati prevzeto nalogo, bo vršila znamenito delo za vstajenje naše izpod razvalin v novo boljšo življenje. In to je v sedanjih razmerah za »Sočo« dovolj hvaležnega posla. — Želimo listu najboljšega uspevanja. »Soča« naj prinese novega življenja našim nesrečnim bratom ob Soči in naj postane veren glasnik njihovih bridkosti in težni ter zvest podpornik pri delu za obnovo dežele.

Dvorazredna zasebna slovenska trgovska šola s pravico javnosti v Trstu. Šolsko leto 1918/19 se prične, dne 16. septembra z vpisovanjem učencev in učenk. Vpisovalo se bude, dne 16. in 17. septembra od 9.—11. dopoldne in od 3.—5. popoldne. Učencem se je zglasti v spremstvu starišev oziroma njih namestnikov, ali jim je na prinesli njih pismeno dovoljenje. — Na novo vstopajoči učenci (učenke) morajo prinesiti s seboj rojstni list, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o cepljenju koz in o obeh. — Onim, ki zadnje leto niso obiskovali šole, je prinesiti vrhutega npravnostno spričevalo od županstva ali policije. — Vsi učenci plačajo pri vstopu prispevek za učila v znesku 4 krome, na novo vstopajoči vrhuteja 5 kron vpisnine. — Sprejemni in ponayljalni izpiti se vršijo dne 18. in 19. septembra od 8. ure zjutraj naprej. — Dne 20. septembra ob 8. uri zjutraj bo skupna otvoritvena sv. maša. Reden pouk se prične dne 21. septembra ob 8. uri zjutraj. Šolnina znaša za I. in II. letnik letno 200 K. za pripraviljalni letnik pa 80 K. Revni učenci o lahko oproščeni plačevanja za polovico, četrtino šolnine za vsa šolnino. V pripraviljalni letnik vstopijo lahko učenci, ki so dopolnili 13. leto in dokažejo z zadnjim šolskim spričevalom zadostno predizobrazbo. V I. letnik se sprejemajo vsaj 14 let stari absolventi meščanskih in nižjih srednjih šol ter pripraviljalnih tečajev na trgovskih šolah. — Tisti učenci, ki nimajo te predizobrazbe, se morajo podvreči sprejemnemu izpitu, s katerim naj dokažejo, da imajo to mogoče s pridom slediti pouku. — V II. letnik vstopijo lahko absolventi I. letnika dvorazrednih trgovskih šol, drugim je delati izpit čez snov I. letnika. — Absolventje šole dolo po dovršenih naukih odhodno spričevalo, ki nadomestila predpisano učno dobo v kaki trgovski obrti in jim daje pravico do dveletne vojaške službe, event. z naknadnim dopolnilnim izpitom do enoletnega prostovoljstva. — Glede pogojev za sprejem učenk v I. in II. letnik deklariše trgovske šole, kakor tudi glede denarnih prispevkov, velja isto, kar je zgoraj omenjeno za deško šolo. — Učenke se ne oproščajo šolnine. — V pripraviljalni letnik se deklariše sprejemajo. — Ravnateljstvo.

Mariborsko pismo.

(Od našega poročevalca.)

Maribor, 9. septembra 1918.

Izžrebani porotniki. Za porotno zasedanje ki se prične 23. t. m. so bili dne 24. m. m. izžrebani sledeči glavni porotniki: krznar Maks Gräntz, hišni posestnik Andrej Bombek, vinotorec Robert Lininger, hišni posestnik Karel Jančič, vsi v Mariboru. Nadalje: posestnik Fran Kaučič v Mali vas, posestnik Alojzij Karolinar, trgovec Hugo Heller v Ptuj, veleposestnik Alojzij Mikl, Velika Nedelja, posestnik Ignacij Kocbek, Zamarkovo, trgovec Konrad Zamolo, Fram, posestnik Karl Zugman, Wilkomm, veleposestnik Oton Swarschnigg, Klobučar Leopold Wiher v Ljutomeru, posestnik Jazek Lösching v Radvanju, hišni posestnik Alojzij Kraker v Ptuj, pekovski mojster Alojzij Petschnigg v Selnici o. D., hišni posestnik Jožef Perschenonig v Pivoli, posestnik Jožef Schmiermaul v Pobrežju, posestnik Fran Mörtz v Marenbergu, posestnik Fran Serneč v Gradiski, veleposestnik Vincenc Kronvogetl, posestnik Avgust Brudermann v Leifersbergu, posestnik Jazek Slawitsch v Volčji vasi, posestnik Jazek Kozman na Clnzatu, posestnik Miha Kac v Razvanju, posestnik Avgust Gornik, posestnik Jazek Baumann v Hardeku, posestnik Jožef Schöber. v Marenbergu, posestnik Luka Schweiger v Lahnu pri Ribnici, gostilničar Feliks Hedetz v Veržeju, posestnik Joženi Finžgar v St. Marjeti na Dravskem polju, posestnik Franc Jost v Rošpohu, strugar Ferdinand Kraz v Ljutomeru, posestnik Jožef Hausmann, posadnik Friderik Zemljic v Ljutomeru, posestnik Jožef Potschun v Krčevini pri Ptuj, Nadomestni porotniki: trgovec Jazek Posch, mizar Ferdinand Pototschnigg, hišni posestnik Aleksander Mydlík, kličavničar Jazek Sirak, hišni posestnik Jazek Schweder, trgovec Feliks Miheleš, gostilničar Jožef Skoff, orož. stražmojster v pok. Fran Nerat in trgovec Jazek Sirk, vsi v Mariboru. — Če motrimo gorajšnje listo, vidimo, da med porotniki iz Maribora ni — po stari navadi — ne en Slovenec. Dost boljše tudi ni med deželani, niti tretjina ni Slovencev. vsi drugi so Nemci in Stajercijanci, in to v sodnem okraju s pretežno slovensko večino. Ravno tako je z namestniki. Ti so odbrani cvet nemurjev v Mariboru in okolici. Kako pridemo do take sestave, do takega izžrebanja porote? Tu se res vse neha, tudi največja strpnost!

Kako se seno rekvirira. Menda ga nimajo tako nemarnega komisarja za rekviriranje in spravljane sene in slame. Kot je oni v čmureškem okraju. V Čmureku samem je najetih par šup in v te bašelo sene in slamo kar križem, brez izbire. Kar pa noter ne gre, to ostane v ogromnih kupih zunaj, po večini nepokrito. Dež je to seno namakal tedne in tedne, tako da je danes vse okoli »gladišča« izpostavljeno nezmožnemu smradu in uničeno. Ni boljše ni na ostalih postajališčih proge Radgona — Spielfeld. Kot rekvizicijskega komisarja ima »centrala za živila« nastavljenega nekega bančnega uradnika, ki ima poleg Čmureške 5 velikih občin v »evidenciji«. No, škoda zna delati, sam tudi mastno zaslužiti. Sreča je le, da na krmi letos ne bo pomaničanja.

Nesramnost. »Marburger Zeitg.« je prireditev »Dramatičnega društva v Mariboru« v St. Lenartu v Slov. goricah že naprej vzela pod umazane zobe, češ, priredil se bo politični šod v srboliskem duhu in govorniki bivši limbaški župnik — mučenik izza prvih dni leta 1914, je že kot govoril sam po sebi državi nevarna oseba. Zaključek je tako strupen, da celo mariborska cenzura to pot ni mogla čisto slepo preko notice.

K prvemu literarnemu večeru „Akademije“.

Veliko premalo pozna narod svoje kulturne delavce, vsled česar njih delovanje ne more imeti na narodovo duševnost onega glodokega in neposrednega vpliva, kakor bi moralo biti. Drugi narodi poznajo svoje duševne velike tja do najintimnejših kotičkov življenja, njih životospisi tvorijo tehtno vzgojno sredstvo. In mi? Komaj da poznamo imena svojih kulturnih delavcev, ali le posamezniki vedo kaj več o njih življenju in delovanju. Preskromni smo. V životospisih vidimo že skoro nepotrebno hvalisanje.

Dolžnost vzgojitelja širokih mas je, da pokaže v markantni luči one osebnosti, ki so odločilno sooblikovale narodovo kulturo. Dr. Ivan Prijatelj je eden izmed njih. Doma iz Vinice, prijazne vasice vrh solnčnega griča v ribniški dolini, je prepotoval v svoji deški dobi skoro celo slovensko domovino s svojim očedom. Prišel je v Ljubljano na gimnazijo in tu je že kot petošolec tako obvladal rusino, da je poučeval ljubljansko žensvo in prevel Puškinovo »Kapitanovo hčr«. Kot abiturient je prispel na znanemu almanahu naše moderne: »Na razstanku«. Na Dunaju se je oprijel najprej medicine, ali kmalu je preselil in se

posvetil filozofiji in slavistiki. Že v tistih letih — bil je knjižničar v Jagi-čevem seminarju — se je pričel intenzivno baviti s Prešernom, ki si ga je tudi izbral za predmet svoje doktorske dizertacije. Dobil je državno štipendijo in šel v Rusijo, kjer je zlasti mnogo občeval s slavnim literarnim zgodovinarjem Pypinom. Ob tej priliki je pose-til tudi Finsko. Iz Rusije je potoval dr. Prijatelj skozi Nemčijo na Francosko in bival dalje časa v Parizu. Tu se je zlasti pečal z umetnostjo, posebno z Rodinom. Iz Pariza jo je mahnil v Rim spoznavati središče stare kulture. Končno je vstopil v dvorno knjižnico na Dunaju.

Dočim se je pečal dr. Prijatelj v prejšnji dobi v prvi vrsti s Prešernom, ga je sploh uredništvo Kersnikovih zbranih spisov v dobo našega prepoda-va v l. 1850. Prijateljevo delovanje znači neposreden živ stik z narodovim življenjem. V dobo njegovih Prešerno-vih študij pada ruski prevod Prešerna, ki ga je po iniciativi in sodelovanju dr. Prijatelja oskrbel profesor Korš. Ob Prešernovi stoletnici je predaval v Ljubljani, od tistega časa pa ni več nastopil pred širšim občinstvom. Pač pa je stal v nepretrganem stiku z našo akademično mladino. Vse mlajše gene-racije ga poznajo, ker je živel med nji-mi, oblikoval njih mišljenje in čustvo-vanje.

Prevedel nam je Oniegrina, podaril nam je znano kulturno zgodovinsko monografijo »Kersnik in njegova do-ba«, ki jo je dovršil neposredno pred izbruhom svetovne vojne. In zopet se je lotil novega dela — uredništva izda-je naših klasikov. V kratkem izide prvi zvezek Jurčiča z literarno zgodovinskim uvodom, pripravil je Stritar-jevo čitanko, ki izide o božiču. Odlo-mek iz predgovora k tej čitanki si je bil izbral za pre-davanje na prvem literar-nem večeru »Akademije«, ki se vršidanes ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma.

Dnevne vesti.

— Vojna odlikovanja. Z redom že-lezne krone tretjega razreda za vojno dekoracijo in meči sta odlikovana sto-tnika Karol Pečnik bos.-her. 2. in Gvidon Ipavice art. p. 106.

— Odpust starejših letnikov. Rav-nokar se vrši odpust letnika 1868. Vo-jaska uprava je izdala novo. naredbo, da mora biti odpust 50letnih, končan s 15. septembrom, za kar so »posamezni oddelki poveljniki osebno odgovorni. Te dni se na to prične odpust 49letnih, ki mora biti končan do konca tega leta.

— Za okrajnega sodnika v Radov-ljici je imenovan tamkajšnji sodnik dr. Vladimir Golja.

— Iz poštne službe. Začasno vpo-koljeni poštni oficijal Ivan Kraine je reaktiviran in pridelen poštnemu bro-zajavnemu uradu v Mariboru v službo-vanje.

— Clanske legitimacije »Akademije«. Opozarjamo, da dobe oni, ki so pri-stopili zadnjič kot člani »Akademije«, svoje izkaznice pri blagajni. Vabimo, da pristopi k društvu kar največ član-ov. Čim več članov bo imelo društvo, tem uspešnejše bo njegovo delo. Novi član-i se bodo sprejemali pri blagajni in po predavanju. Kdor bi bil pripravljen zbirati člane za društvo, se naj oglaš-i pri blagajni.

— Iz pisarne Slov. dež. narodnega gledališča v Ljubljani. Seja upravnega sveta gledališkega konzorcija se vrši v petek, dne 13. t. m. ob 9. uri zvečer.

— Danes zvečer ob 8. predava dr. Prijatelj v veliki dvorani Narodne-ga doma o temi: Levstik, Jurčič in Stritar kot glasniki mladostovne kulture.

— Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« ponovi na splošno željo svoj koncert jutri (v četrtek, 12. t. m.) ob 8. uri zvečer (ne ob 8.9. kot zadnjič) v veliki dvorani Narodnega doma. Vstop-nice se prodajajo v trafiki g. Jerice Hubadove v Prešernovi ulici.

— Koncert »Ljubljanskega Zvo-na«. Oblasti so postale med vojno zelo iznajdljive. Kar odrezale so dan jutrai za eno uro ter ga zvečer za baš toliko podaljšale. Toda naš »Ljubljanski Zvon« jih je pa še prekosil. Na zadnjem koncertu sem se čutil kar pomaknjenega daleč nazaj — v predvojno dobo. Toli ljubke in pristrane narodne pesmi so vplivale na poslušalce kot nekako hladilo na rane krutega časa, da si za trenutek nehoti pozabil vse moreče skrbi. Niti na aprovizacijo se nisi spomnil. Prireditev je bila pravi ljud-ski koncert. Kakor že omenjeno, peše so se večinoma narodne pesmi, med njimi dve koroški in ena stajerska. Izvajane so bile z globoko občutenim umevanjem in zato so segle tudi v dušo. Dve pesmi je moral zbor celo ponoviti. Dvorana je bila nabit polna in mnogo jih je odšlo, ker niso dobili več prostora. Koncert se na splošno željo ponovi v četrtek ob

8. zvečer. Kdor ima smisla za lepo pe-tje ter hoče užiti par trenutkov neska-ljenega veselja, naj se ga udeleži. — Prijatelj lepega petja.

— »Kurent«. Danes izide 3. števil-ka »Kurenta«.

— V Christofov učni zavod vpisa-lo se je do danes v vse-tečaje 171 go-jenk in gojencev. Kljub govorici, ki kroži po Ljubljani, češ, da se v ta zavod ne sprejema več gojencev, se vpisova-nje vrši še celi september, ker so zavo-du zagotovljene ne le potrebne učne moči, temveč razpolaga učni zavod tu-ti s potrebnimi prostori.

— Čevljarska zadruga v Ljubljani vabi gg. člane iz Ljubljane in okolice, kakor tudi posamezne zastopnike čev-ljarskih zadrug na Kranjskem na se-stanek, kateri se vrši v nedeljo, dne 15. t. m. točno ob 2. uri popoldne pri g. Valentinu Mraku, Rimska cesta 4. Gre za ustanovitev »Deželne zveze« čev-ljarskih zadrug. Zato se naj tega se-stanka čevljariji zanesljivo udeležijo.

— O delitev kart za kadilce in to-baka na deželi. O kr. finančno ravna-teljstvo v Ljubljani nam sporoča: V sled izrednih tehničnih težko se je zakesni-la izdaja kart za kadilce in delitev to-baka za štiritredensko dobo od 5. avgus-ta do 1. septembra 1918, tako da bo na deželi mogoče šele koncem bodočega tedna s tem pričeti. Podrobnosti delitve se bodo pravi čas razglasile. To kratko dobo bodo pač še potrpeli kadilci, saj se medtem vstvarja red, ki bo v prvi vrsti njim samim v prid. Ako bi se kon-tingent za avgust razdelil brez kart, bi se težkoče njih vpljevale pomnožile. — Druga delitev tobaka na karte bo takoi sledila prvi, tretja pa se bo že vršila redno.

— Posestvo na prodaj. Kakor razvidi-mo iz inserata v našem listu z dne 7. in 10. t. m., se vrši v notarski pisarni v Kamniku, dne 16. t. m. popoldne ob 9. uri dražba posestva Lujize Prashni-ker iz Mekin pri Kamniku. dosejaj nemška last. Rojaki, pozor!

— Cebelarji, ki so naročili sladkor pri podružnici v Kranju, naj pošljejo denar na naslov g. Jontar Primož v Kranju.

— Pevsko društvo »Lipa« v Litijem priredi v soboto 14. t. m. v Sokolskem domu narodni izkaz »Deseti brate«. Začetek ob 8. zvečer. Gostje dobro došli!

— Aprovizacija v Kandiji. Pišeio nam: Smihel - Stopiče, največja občina na Kranjskem, ima menda najboljšo aprovizacijo. V tej občini, osobito v Kandiji, stanuje mnogo uradništva in drugih neketov, ki so navezani na tujo pomoč. Ker je treba nekako 2700 oseb aprovizirati, bi vsak razumen zemljan mislil, da se to na merodajnih, mestih tudi upošteva pri nakazilu raz-nih potrebščin. A motimo se. Ze sedem tednov smo brez moke in kruha. Na osebo se je pred navedenim rokom de-lilo pol kg moke ržene in 10 dek te-prena, drugega pa nič. Kruha se pa sploh ne deli tako, kakor recimo v Ljubljani. Dobljena moka mora biti za kruh in kuhno. Toraj z pol kg moke in 10 dekami isprejna živi dva meseca! Drugod dobi vsi majhen kosček kruha vsak dan. Da nas nekoliko potola-žijo, nam bodo menda poslali ta mesec nekaj moke: iz obliubljenih 6 kg na osebo je nastalo menda 3 kg na osebo md vožnju, in to ne za en mesec, ampak za par mesecev. Toraj reci in pi-ši: s tremi kilami moke izhajaj dva ali tri mesece! V sled odredbi ministrstva se tudi ne sme živil nakupovati. Mesa ni, masti ni, krompirja ni, moke ni, kruha ni! S čim naj živimo, ako nas Kandij-ance ne aprovizirajo tako kakor v mestih. Svaka sila do vremena!

— Se ne prodano nemško posestvo v Kočevju. V Kočevju je na prodaj mesti-no in kmetijsko posestvo za 200.000 K. Lastnik ponuja svoje posestvo v urad-nem listu z geslom »takoi ali na sploh ne« že precej časa. Doselej posestvo še ni prodano.

— Umrl je v Dobovi pri Brezicah g. Andrej Krošeli. Hrastnik. V nedeljo, dne 15. sep-tembra t. l. priredi rudarski dramati-čni in pevski odsek izro »V civilu« s pevskim nastopom. Zabava, ples, sre-čolov, šaljiva pošta itd. Prijatelji dra-matike in petja se vltudno vabijo. Za večerjo je preskrbljeno. Vrši se v dvo-rani konsumnega društva.

— Gornjigrad. Tukajšnja požarna bramba priredi v nedeljo, dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne slavnost z izro. god-bo, petjem, srečolovom itd. Slavnost se vrši v Čitalnici in v prostorih pri Mi-kušju. Prijatelje godbe in petja prosi-

mo, da se slavnosti v obilnem številu udeleže. — Odbor.

— Velika sodniška razprava proti karlovskega trgovcu Nih. Makaru in tovarišem se je pričela pred zagreb-škim sodiščem 9. t. m. Makar je obto-žen, da je s potvornimi izvoznici spravljal mast preko Metlike v Av-strijo.

— 16letni vojni invalid želi biti spre-jet kot trgovski vajenec v kako trgo-vino v mestu ali na deželi, kjer bi imel popolno oskrbo. Ponudbe naj se naslo-vijo na »Dobrodelnost« v Ljubljani, Poljanska cesta 4.

— Izgubila se je včeraj zvečer na po-tu iz St. Vida, čez Šiško, po Bleiweis-ovi, Rimski in Emonski cesti črna usnje-na ročna torbica z malo usnjeno črno denarico in sliko. Pošteiti naiditeli se prosi naj jo odda proti dobri nagradi na Emonski cesti št. 8/II.

— Dežnik je pozabila v stranišču Kina Central neka dama sinoči ob 8/8. Kdor je dežnik vzel, naj ga odda v upravništvo našega lista. Dobi dobro nagrado.

— Najdena je bila včeraj manjša vsota denarja blizu sodnije. Dobi se pri Ivanu Nemecu, sodnem slugi, Prečna ulica 6.

— Zrebanje razredne loterije. 1. dan. 100.000 K dobi št. 18.439, 60.000 K št. 104.028, po 10.000 K št. 16.508 in 73.931.

Aprovizacija.

— Meso na zelene izkaznice B št. 1601 do konca. Stranke z zelenimi iz-kaznicami B št. 1601 do konca prejmejo meso v četrtek dne 12. t. m. popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 8. do pol 9. št. 1601 do 1800, od pol 9. do 9. št. 1801 do 2000, od 9. do pol 10. št. 2001 do 2200, od pol 10. do 10. št. 2201 do konca. Stranka dobi za vsako osebo 10 dek govejega mesa, kilogram stane 2 K 80 v.

— Prodaja moke. Od četrta 12. tm. do vštete sobote 14. t. m. se bo de od-dajalo na vsako krušno izkaznico po pol kilograma moke za pecivo št. 0. Kilo-gram moke stane 2 K 56 v.

— Drva. Občinstvo se vnovič opo-zarja, naj se glede drv ne zglaša pri mestni aprovizaciji, ki nima nikakih za-log. Vsakdo naj si, če le mogoče, črva dobi drugod in naj se zlasti ne zanaša na to, da bi jih mogoč svojčas dobili od mestne aprovizacije.

— Mesne izkaznice za občino Mo-ste se bodo delile: Za one, ki dobivajo meso v občinski mesnici v četrtek dne 12. septembra. Vsaka stranka se mora sama zglašiti, izrecno se povdarja, da ne bo nobena stranka za drugo prejela mesne karte. Vsak naj se zglaš s sta-ro mesno izkaznico, poleg te se mora prinesiti krušno karto in policijsko zglaš-nico. Za železničarje se bodo delile me-sne izkaznice v petek dne 13. septembra od 2. do 4. ure popoldne v občinski pi-sarni. S seboj naj se prinese stara me-sna izkaznica in aprovizacijska knjižica.

Prosveta.

— »Univerzalno Biblioteko« je začela izdajati knjižnica V. Jurica v Splitu v Dal-maciji, in sicer v dvojnatih snopiščih (vsak tak dvojni snopšč stane 1 K). Prvi zvezek (št. 1—2) prinaša esop pesnitve Luke Bot-čica »Bijedna Maras«. Luka Botič je eden izmed največjih nacionalnih pesnikov srbohrvatskih, r. v Splitu leta 1830. »Ro-mantična ljubzen do ljudstva ga je »mla-dega gnala v Bosno in v Srbijo, končno pa je našel zavetišče pri škofu Strossmajerju. Prisege zvestobe ni hotel priseči absoluti-stičnemu germanizatorju Bachu. Njegov epos nam prikazuje nesrečno ljubzen kr-šćanske Splitanke (v 16. stoletju) do lepe-ga Muslimana. Botič je eden izmed prvih propovednikov narodnega edinstva, ki ga tudi verska razlika ne more rušiti. »Da mi dom moj slobodu doživi!« kliče v 4. spevu. — V drugem zvezku (št. 3—4) je povest dalmatinskega Srba Sime Matavulja (r. 1852 v Šibeniku): »Car Dukljan«. V narodni pesmi in legendi se nahaja spomin na rimskega cesarja Dioklecijana, ki si je na mestu današnjega Splita zgradil znano svojo velikansko palačo ter se v narodni tradiciji imenuje Dukljan. Legenda je de-jana v okvir arheoloških raziskavanj na splitskih tleh. — »Univerzalna biblioteka« je tudi po vnanosti zelo prikupljiva ter to-plo priporočamo te nove edicije podjetne Jurčeve knjižarne. Na mesec izidejo po 4 številke. Št. 5—8 bo Mažuraničev »Cengić-aga«.

Razne stvari.

— Knjige so se podražile na Ogrskem za deset odstotkov. Izvzete so šolske knjige.

— Zastrupljenje z goboti. V neki je-dilnici v Pragi je zbolelo v nedeljo 250 oseb, ki so bile zastrupljene od gob.

— Svičenega blaga in krzna v vred-nosti 350.000 kron je bilo ukradenega v Bu-dimpešti iz modne trgovine Rado v Košu-tovi ulici.

— Vojni kurati v zadnji italijanski ofenzivi. V neki okrožnici navaja vojaški škof Bjelik, da sta v zadnji italijanski ofen-zivi padla dva kurata, en Čeh in en Poljak, devet pa jih je umrlo v bolnišnicah, ker so bili težko ranjeni. Mnogo jih je moralo radi prenapornega dela zapustiti bojšče.

— Prašič, ki zvonil. Neki kmet v pa-ternjanskem sodnem okraju na Koroškem ima napeljan zvonec v svinjak. Ko se vrata odpirajo, se oglasi zvonec. Prašič se je ne-koč obregnol ob žico in zvonec je zapel. Kmet je letel ves razburjen v svinjak, vzpel pa s seboj po stari navadi, kadar je šel v svinjak, nekoliko krme. Od takrat se je pra-šič navadil, da pozvonil, kadar je lačen.

Gospodarstvo.

— Eksportno in importno delniško društvo je bilo 31. avgusta ustanovlje-no v Zagrebu. Glavnica znaša 4 mili-jone kron. Delnice je prevzelo 18 do-maših denarnih zavodov, med njimi Ljubljanska kreditna in Jadranska banka. Za predsednika je izvoljen za-grebski župan dr. Skruhl. Glavna nalo-ga novega delniškega društva bo, da organizira izvoz in uvoz blaga. V to svrhu se osnuje v Zagrebu centralno skladišče in se organizirajo posamezni blagovni oddelki. V vseh slovanskih tr-govskih središčih bo društvo nastavilo svoje zaupnike ter bo pričelo ustanav-ljati podružnice. Po vojni naj se po-družnice ustanovijo tudi v inozemstvu. Posebnega pomena bo tudi, da si društvo pridobi natančen pregled tržnih razmer v tu- in inozemstvu. Misliiti bo tudi na izdajo posebnega trgovsko-po-litičnega lista.

— Krojaško nakupovalno društvo v Ljubljani. Pri c. kr. deželni kot tr-govski sodnjij v Ljubljani se je izvršil vpis vtrdke »Krojaško nakupovalno društvo v Ljubljani, r. z. o. p.« v za-družni register. Zadruga sloni na za-družnih pravilih z dne 25. junija 1918., ima svoj sedež v Ljubljani in namen, nakupovati blago zlasti krojaške po-trebnosti, kakor tudi orodje na skupni račun, prodajati pa blago in orodje iz-ključno le članom. Člani našelstva so: Ferdinand Gestrin, Frano Kraigher in Ivan Kersnič, vsi krojaški mojstri v Ljubljani. Svoje objave razglaš za-druga v »Slovenskem Narodu«.

— Razpoloženje na dunajski borzi je bilo včeraj ob začetku kupitve vsled optimističnih komentarjev k Buriano-vevu govoru precej živahno, pozneje pa se je uveljavilo zopet pesimističnej-še naziranje in kurzi, ki so se sprva dvignili, so zopet padali. Ugodno pozici-jo so imele delnice Južne železnice vsled vesti o predstoječem zvišanju ta-rifov. Delnice obozvovalne industrije, ki so na začetku kupitve največ izgub-ile, so kmalu zopet nategnile. Po po-ročilih iz Budimpešte se je tudi tam-kajšnja borza držala napram Buriano-vevu govoru precej pasivno.

— Padanje vinskih cen na Ogr-skem? Madžarski listi poročajo, da so vsled izborne vinske letine radi otež-kočenega izvoza v inozemstvo in ker je pričakovati rekvizicijo vina ter maksimiranje cen prišlo vinske cene na Ogrskem znatno padati. Za nova vi-na ni mnogo povpraševanja, plačujejo se po 600 do 650 K za hl, stara so po 600 do 1000 K. Producenti še vedno upajo, da bodo cene zopet poskočile ter zato čakajo s prodajo.

— Zvišanje sladkornih cen napo-vedujejo na Dunaju. Vlada namerava privoliti v oktobru v znatno zvišanje sladkorne cene, češ, da so produktijski stroški neprimerno višji nego lani.

— Stavka rudarjev v ostravskem revirju, o kateri smo nedavno poročali, je končana. Delavstvo se je zadovoljilo z odločitvijo pritožbene komisije.

— Drazinski doklade pritičijo de-laven za ves čas delavne pogodbe. Med čevljarsko zadrugo v Judendorf in delavci te tvrdke obstoji dogovor, po katerem se plačuje dražinski doklada 300 dni, vojna doklada pa 365 dni v le-tu. Istotako doklade za žene in otroke. Neki delavec je zbolel in tvrdka mu je odpovedala službo med boleznijo. Med 14dnevno boleznijo se je tvrdka bran-la plačati delavcu doklade, češ, da so te določene samo za delovne dni. Komis-ija za pritožbe v Gradcu pa je razso-dila, da se morajo plačati doklade za ves čas delovnega razmerja, torej tudi med boleznijo.

— Gospodarski odnosi z Ukraji-no. Ukrajinski trgovski minister de-mentira vesti, da se vršijo a centralni-mi državami pogajanja za trgovinsko pogodbo. Ukrajina se zaenkrat ne mo-re gospodarsko vezati in pogajanja se tičejo le provizorične ureditve sedanje-ga omenjenega gospodarskega prometa za prihodnje leto.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Preselil se je v večnost po komaj 10 dnevni bolezni zavedni Jugoslovan naš predobri sopro-g, oče, sin, stric in svak, velepodjetni trgovec in vse-stranski dobitnik

Andrej Krošeli

ter bil v sredo dne 11. septembra 1918 na doma-čem pokopališču pokopan.

Slava njegovemu spominu! 4789

Dobova pri Brezicah, dne 11. sept. 1918.

Žalujoče rodbine:

Krošeli, Škerbec, Černoga, Sešek, Šraml, Vived.

Še je dovelj zaloge

zoveča 3932

hrastovih parketnih deščic.

JOSIP PUN, dobava in pokladanje parketov, Ljubljana, Gradaška ulica št. 22.

Kupujte le domač izdelok! to je

Emona

PRIZNANO NABOLJŠE

pralni prasek

Dobiva se vseh prodajalnah!

Tajniški uradnik,

politično naobrazen, s primerno govorniško zmožnostjo, sposoben za vodstvo pisarne in organizacijsko delo — se išče. — Podrobnosti glede dela in plače po dogovoru — Ponudbe na upravništvo »Slo-venskega Naroda« pod šifro: »Tajnik 4782«.

Kolesarii, pozor!!

Kdor se hoče dobro in trajno voziti, naj si nabavi

prve avstr. patentirane obroče za kolesa.

Prekašajo dosedaj vse nove iznajdbe, popravila so izklju-čena ter si vsakdo pri tem prihrani mnogo denarja in časa. Dobijo se obroči na Marije Terezije cesti št. 6. — Kolesa se imajo pripeljati seboj. — Generalno zastopstvo za Kranjsko:

Ernest Aljančič, Ljubljana.

? Kdo sprejme dečka s ljudske šole v bližini Komenskega ulice na hrano in stanovanje? — Živeč se da po dogovoru. Naslovi naj se puste uprav. »Sloven. Naroda«. — 4781

Dijak išče stanovanje s hrano ali pa brez hrane. Pismene ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »Vreme 4784«.

Invalid z neopazljivo hibo išče službo kot oskrbnik ali pristavnik na graščini ali večjem posestvu. Ima več gospodarsko-strokovnih sol in večletno prakso. — Pismene ponudbe na upr. »Sl. Naroda« pod »oskrbnik 4709«.

Išče se mlada, pridna **KUHARICA** na vas, za Dunaj k 3 osebam. Predstaviti se je Gosposka ulica št. 2, Ljubljana. 4715

Prodajalka: večja špecerijske, manufakturne in galanterijske stroke, želi takoj prenesti službo. Ponudbe naj se pošiljajo na upravn. »Sloven. Nar.« pod šifro: »Prodajalka št. 370 4769«.

OZGOJITELJICA ki ima ljubezen do otrok ter igra klavir, se takoj sprejme proti dobri plači in hrani. — Naslov v upravn. »Slovenskega Naroda«. 4724

PRODAJALKA z dežele, izveščana v mešani stroki, išče službo na deželi. — V prostem času pomaga lahko pri vsem bišnem delu. Na plačo se ne ozira. — Naslov pove uprav. »Sloven. Naroda«. — 4726

Prazne vreče vsake vrste in suhe gobe kupuje vedno in v vsaki množini ter plačuje po najvišjih dnevnih cenah trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenj.

200.- K nagrade dobi, kdor dobi ali polzve za žer kolo »Wallerad«. Kolo je bilo uradno izveže, Celovška cesta 22, gostilna pri žvečdi. Zadnji plašč kolesa ima večjo krpo. 4737

Kupi se na Kranjskem ali štajerskem **VELEPOSESTVO,** ležeče blizu železnice. — Ponudbe je staviti na: Karl Perschl, Nunska ul. št. 10 v Ljubljani. 4734

Rudnik na baker s spajajočimi prostori na Kranjskem se proda. Pojasnila daje rud. obratovodja A. Spoljarič, Ljubljana, Tabor 5. 4615

Malo POSESTVO se prodaja skupno ali posamezne parcele dne 14. septembra v nedeljo popoldan do šeste ure zaključeno v oadnih prostorih hš. št. 20 v Spod. Pirniškah občina Šmartno pod Šmartno goro. Prodajalo se bo gospodarsko poslopje, njive, travniki in gozdovi do 20 orolov. — Interesenti se vabijo. 4778

150 vagonov hranih in transportnih sodov vseh velikosti, kadi od 10 do 50 hektol, 10 vagonov majhnih sodov od 15 do 150 litrov se 4640

ADLER & SOHN, trgovina z vinom in sodi, Dunaj III., Rasumofskyjs. 27. Telefon 3570.

KUPUJEM zamaške in vreče in plačujem za nove zamaške od steklenic K 110.— za kg, za stare, prevrtane pa ne zlomljene zamaške K 65.— za kg, dolge šampanjske zamaške, ne umetne, za komad K 1.— in vreče do K 14.— komad. Prevzamem vsako množino brez prejšnjega vzorca in obvestila po povzetju.

E. Landskroner, nakupovalnica vroč in zamaškov v Gradcu, Lendkai št. 15.

Kontoristinjo sprejemem. Ponudbe na poštini predal 130. 4768

Proda se dobro ohranjeno **moško kolo,** s staro pnevmatiko. Polzve se: Novi Vodmat št. 3 pri Ljubljani. — 4783

Sprejmeta se **dve učenki** k boljši rodbini na hrano in stanovanje. — Naslov se pošlje pri uprav. »Slovenskega Naroda«. 4744

Skoraj nov **otroški voziček** z gumiji; lepa nova ženska obleka modre barve, nekaj slik se proda za zabelo, moko in denar. — K. M. Dolenski cesta 18/II. — 4767

Išče se **STANOVANJE** sestojalo iz kuhinje, 2-4 sob in pritliklin za takoj ali pa z novembrom, decembrom, januarjem ali februarjem. Ponudbe na upravn. »Sloven. Naroda« pod »Inženir 4771«.

SIGORIN zatre čudovito naglo 3734
STENICE
vzorčna steklenica 4 K, velika steklenica 10 K, brizgalnica 2 K. Dobiča se v lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga za Avstro-Ogrsko: Lekarna »pri upanju« Apotheke »zur Hofnung«, Pécs 45, Ogrsko. Glavna prodaja v Ljubljani: drogerija Ant. Kano in B. Ovančara ter lekarna Gabriel Picozzi, na Dunajski cesti in Mr. R. Sežnik, Mariji trg.

Anton Babič
Gabrijela Babič roj. Lachainer
poročena.
Ljubljana, septembra 1918.
(Brez posebnega obvestila.) 4765

100.000 i
hvalni odjemalcev potrjujejo, da **uničevalce** koronin **RIA-BALKAN** v 3 dnevih brez bolečin odstrani kurja ošesa, bradavice, roženo kožo. Uspeh jamčen. Cena 3 K 3 lončiki 7 K, 6 lončkov 11 K. **ZOBOL** odstrani »TIDIS« pri najbolj trdovratnem zobobolu, ko so odpovedala vsa sredstva in pri otihi zoboh. Ob neuspehu denar nazaj. Cena 3 K, 3 piščice 7 K, 6 piščic 11 K. Nič več zobnega kamena ali slabega duha iz ust. Snehobele zobe vam napravi zobni fluid »XERIS«. Takojšen učinek. — Cena 3 K, 3 steklenice 7 K. **Podgane, miši** se popolnoma iztrebijo s podganjo smrtjo. Če ni uspeha, denar nazaj. Na stotine zahvalnih pismen. Cena 4 K, 3 škatljice 9 K. — Stenice, uši, bolhe, ščurke uniči radikalno z zalogo vred »THERIA«. — prasek proti mrčesu zraven 2 K. — 3069

KEMENY, Košice (Kassa) Postfach 12/C/31 (Ogrsko). Št. 1563.

RAZGLAS.
Na pomožnem oddelku IV. mestne deške ljudske šole se prične šolsko leto 1918/19
dne 16. septembra 1918
s priporočanjem sv. Duhu in dne 17. septembra 1918 z rednim šolskim poukom.
Pouk se bo vršil, kakor lani, v prostorih II. mestnega slovenskega otroškega vrtca v Cerkveni ulici št. 21, kjer se bo vršilo vpisovanje v nedeljo, dne 15. septembra, od devetih do dvanajstih popoldne.
C. kr. mestni šolski svet ljubljanski,
dne 7. septembra 1918. 4788

Po Najvišj. pooblaščenju Nj. ces. in kralj. Apost. Velič.
45. c. kr. državna loterija
za civilno dobrodelno nameno.
Ta denarna loterija ima 22.747 dobitkov v gotovem denarju v skupnem znesku 700.000 kron.
Glavni dobiček znaša 250.000 kron.
Zrebanje bo javno na Dunaju dne 3. oktobra 1918. Srečka stane 5 K.
Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelno loterijo na Dunaju, III., Vordera Zollamtsstrasse 3, po loterijah, trafikah, pri davčnih, poštah, brzojavah in železniških uradih, pri menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce srečk zastoj. Srečke se pošiljajo pošt. prosto.
Od c. kr. generalnega ravnanstva državnih loterij (oddelek za dobrodelno loterijo).

Živo apno ima
Zidno opeko: naprodaj
Bukovo oglje: tvrdka
Valentin Urbančič,
trgovina z industrijskimi potrebščinami in proizvodni na deželo. Oddajajo se same cel. vagoni. Ljubljana, Frančevo nabrežje št. 1. 6414

Proda se več sto m² **HRASTOVH DRV** na rastečem ali pa na težu. Drva so oddaljena oro pešpota od železniške postaje. Cena po dogovoru. Kje, pove upravn. »Sloven. Naroda«. — 4764

Iščem izurjenega, vajetnega **žagarja za vodno žago** na Dolenskem. — Stanovanje, drva prosto. — Naslov pri upr. Sl. N. 4779

Kupita se dva lepo ohranjena **KOLESELJNA** Prijazne ponudbe na uprav. »Sloven. Naroda« pod »Koleselj 4775«.

ABSOLVENTINJA praškega konservatorija, Vida Šesekova, učenka virtuozna prof. Heimana, poučuje klavir po najnovejši metodi. — Učenci se sprejemajo vsak dan od 10.—12. in od 3.—5. v Volfovi ulici št. 12/II. nadstropje. — 4774

Išče se za na deželo za takoj **brivski pomočnik** ali še izurjen vajenec. Naslov pove upravn. »Sloven. Naroda«. — 4766

Kupim dobro ohranjeno **pianino ali klavir,** dam tudi živila. — Cenj. ponudbe na upr. »Slov. Nar.« pod »živila 4762«.

Kupim ali dam živila za dobro ohranjeno **moško kolo,** plašč (mantelne). Poizve se: Dolenski cesta št. 15, strelišče. 4763

Kupi se takoj ali do novembra 1918 velika ali majhna

mizarska delavnica s stroji za izdelavo pohištva. — Prijazne ponudbe pod: »domača obri 4691« na upravn. »Sloven. Naroda«. — 4753

Izšla je:
Serija 6. razglednic po orig. akad. slikarja
FRANA KLEMENČIČA.
Cena 3.— K. — Dobi se v »Umetniški propagandi« v Ljubljani, Sodna ulica 5. 4786

Prostovoljna prodaja posestva.
Proda se prostovoljno na lepem in zdravem mestu, 4 km. od Lujzinske ceste ležeče posestvo v velikosti 240 orolov. Od tega je 15 orolov njiv, 5 orolov vrt in sadovnjaka, 4 orole travnika, 7 orolov vinograda, 180 orolov loze, drugo pašniki z novo prizemno hišo in gospodarskimi poslopji. — Cena 350.000 kron. Bilja pojasnila daje Mijo Ribič obč. tajnik v Netretiču pri Karlovcu, Hrvaško. 1656

Št. 1557.
RAZGLAS
Na obeh mestnih slovenskih otroških vrtcih se prične novo šolsko leto 1918/19
dne 17. septembra 1918.
Vpisavalo se bo v šolskih prostorih na Zaloški cesti št. 1 in v Cerkveni ulici št. 21 v ponedeljek, dne 16. septembra 1918, od devetih do petih popoldne.
C. kr. mestni šolski svet ljubljanski,
dne 6. septembra 1918. 4772

Prostovoljna prodaja pohištva!
Naznanja se, da se vrši prostovoljna prodaja sobne opreme in drugih hišnih predmetov (postelj, nočnih omar, omar za obleko, pralnih miz, različnih drugih miz, zrcal, posteljne obleke, podob, kuhinjske posode i. t. d.) v I. nadstropju hiše št. 7, II. nadstropje na Kongresnem trgu
dne 18. in 19. septembra 1918.
počenši dopoldne od 9.—12. ure in popoldne od 2.—5. ure.
Dr. Vallentschag. 4776

Došle so zopet
mlatiline
za pogon s silo ter z roko. Dalje imam na razpolago tudi čistilne mlatiline in vsakovrstne poljedelske stroje kakor: čistilnice, trijerje, stiskalnice za grozdje in sadje, mlane za žito in sadje, gepeljne, slamo-reznice, brzojarilnike, kotle za žganje, brane, plugje itd. iz največjih tovarov, z jamčeno dobro kakovosti ter po najnižjih cenah.
FRANC HITTI,
zaloga poljedelskih strojev, LUBJANA, Martijeva cesta 2.
Dalje opozarjam na svojo veliko zalogo priznane in dokazano najboljših ročnih mlinov, pripravljen za vsako mletev. 4442

Št. 1343/m. s. sv.
RAZGLAS.
Šolsko leto 1918/9 se prične na vseh mestnih ljudskih šolah ljubljanskih
dne 16. septembra 1918
s klicanjem sv. Duha in dne 17. septembra z rednim šolskim poukom.
Vpisavalo se bo v soboto dne 14. septembra in v nedeljo 15. septembra 1918 vselej od osmih do dvanajstih popoldne, in sicer:
Za I. in IV. mestno deško šolo v šolskem poslopju I. mestne deške šole v Komenskega ulici št. 19, za II. mestno deško šolo v šolskem poslopju te šole na Cobjzovi cesti št. 3; za III. mestno deško šolo v šolskem poslopju na Erjavčevi cesti št. 21 v II. nadstropju; za mestno nemško deško šolo v šolskem poslopju na Erjavčevi cesti št. 21 v I. nadstropju; za mestno slovensko deklško šolo v šolskem poslopju na Sv. Jakobu trgu št. 1, za mestno nemško deklško šolo v šolskem poslopju na Erjavčevi cesti št. 21 pri tleh; za šišensko deško in za šišensko deklško osemrazrednico v šolskem poslopju na Gasilski cesti št. 242; za mestno trirazrednico na Barju v šolskem poslopju na Karolinski zemlji št. 40.
Otroci, ki ne stanujejo v Ljubljani, se v mestne šole natočno ne sprejemajo.
Vse podrobnosti pojasnjuje šolska vodstva pri vpisovanju.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani
dne 2. septembra 1918. 4696

Stalnega SLUGO starejšo moč, išče špedicijska družba »Balkan« v Ljubljani. 4787

KONTORISTINJA zmožna stenografije, strojepisja in knjigovodstva išče službo. Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«. — 4720

Za na Kredarico iščem sopotnika. Odhod po dogovoru prih. četrtak ali petek. Eventualne prijave na poštini predal št. 27.

Išče se dobra samostojna **KUHARICA** proti dobri plači. — Kje, pove upravn. »Slovenskega Naroda«. — 4731

Išče se izurjena **PRODAJALKA** za mesto. — Prijazne ponudbe je poslati na upr. »Slov. Naroda«. — 4753

Prodaj pelikan (Eisvogel) garnturo v dobrem stanju. Ogleda se lahko na Karloški cesti št. 11, I. nadstropje. 4708

Bukova drva se zamenjajo za veliko polirano omaro in otroško posteljo. Ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »Drva 4773«.

Kuharica dobi takoj dobro službo in dobro plačo. Naslov v upr. »Sl. N.« — 4722

Prodaj **10 hekto sadnega mošta** Kdo, pove uprav. »Slov. Nar.« — 4770

Na debelo in na drobno prodaja fine bombone, piškote, klobase, šunko in salame 4786
M. Dörfl, Ljubljana,
Mestni trg 12.

Delavce in delavke sprejme takoj v službo strojna tovarna Samsa & Co v Ljubljani, Metelkova ulica 4. Zglaševanje od 4.—8. popoldne. 2200

SUHE GORE (jurčke)
kakor tudi druge zaplembe ne podvržene deželne in gozdne pridelke (maline, jagode, med itd.) kupuje po najvišjih cenah. M. RANT, Kranj. 2692

Mirna stranka brez otrok išče **STANOVANJE** 2-3 sobe s pritliklinami, meblirano ali nemeblirano, za takoj ali za novembrov termin. Kdor je odda ali prekrbi, dobi bogato nagrado v sladkorju ali po dogovoru. Cenjene ponudbe na upr. »Sl. Nar.« pod »Nagrada 4606«.

Dežnik!
Tista oseba, ki je snoči v Kino Central pri predzadnji predstavi 1/2.8.—9. v rezerviranem oddelku na sedežu št. 8 morda pomotoma vzela dežnik, se pozivlja, da ga takoj pošlje v Cerkveno ulico 15, sicer se bo proti njej postopalo sodnijsko, ker je oseba znana. 4746

Kupujemo v tekoči dobavi **rdeče paradižnike** na cele vagone. Najnižje ponudbe na tovarnico konserv Hagn & Ennsmann, Zentralbüro Dunaj, III., Esteg. 7.

Ženitna ponudba.
Vdovec, 37 let star, z otroki, bančni uradnik, 9000 K plače, se želi spoznati s premožno gospodino ali vdovo dobrega srca in narodno zavedno. — Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, pod: »Legitimacija št. 020.148 Trst, glavna pošta, poste restante.

Kupujem nove in stare **KLOBUKE** moške in damske, mehke, nepreluknjane, ne moljasto blago vsake oblike in množine. **Antonie Jirmus, Praga I,** Bilekova 8. 4664
Iščejo se pridni zbiralci.

Kupujem zmedene **ženske lase.** **Stefan Strmoli,** Ljubljana, Pod Zračno št. 3.
POZOR! Zaradi vpoklicanja v vojaško službovanje je lokal odprt samo za prodajo blaga in sicer ob delavskih samo od 9. do pol 1